

PP5108 Sanering stortplaats en herontwikkeling polder Stedelijk

SAMENVATTING

In het kader van de voorbereiding van de sanering en ontwikkeling van polder Stedelijk is een visiedocument opgesteld. In het visiedocument is op hoofdlijnen geschetst hoe sanering en ontwikkeling van polder Stedelijk mogelijk kan worden gemaakt. Hierbij is op basis van de huidige inzichten een voorkeursvariant voor de aanpak van de bodemsanering geformuleerd. Voor de inrichting van de Polder Stedelijk wordt uitgegaan van een gebruik als natuur en extensieve recreatie. In het visiedocument is een opsomming gegeven van de nog benodigde stappen om dit te bereiken. Hieruit blijkt dat om de sanering en ontwikkeling mogelijk te maken er van verschillende partijen (actoren) een bijdrage nodig is. Het gaat hierbij niet alleen om een bijdrage in financiële zin, maar zeker ook om een bijdrage bij het bepalen van het eindbeeld van de ontwikkeling.

1. Inleiding

De sanering van de stortplaats in polder Stedelijk, ook bekend als de Stort van Troost, die in 2000 door de Provincie Zuid-Holland als zeer urgent is verklaard, kon op budgettaire redenen nog niet worden uitgevoerd. Sinds 2003 is de gemeente Dordrecht verantwoordelijk voor de uitvoering van de sanering. Eind 2004 is op initiatief van de gemeente een verkenning gestart naar de mogelijkheden van sanering in relatie tot de ontwikkeling van de stortplaats en de omliggende polder. Deze verkenning wordt mede gefinancierd met een subsidie van de Stichting Kennis ontwikkeling en Kennistransfer Bodem (SKB).

2. Probleemstelling

De probleemstelling is de vraag wat de meest efficiënte en haalbare sanering voor de stortplaats is in het licht van de gewenste ontwikkeling van de polder en hoe de aanpak van de sanering gestalte kan krijgen.

3. Resultaten verkenning ontwikkeling en sanering

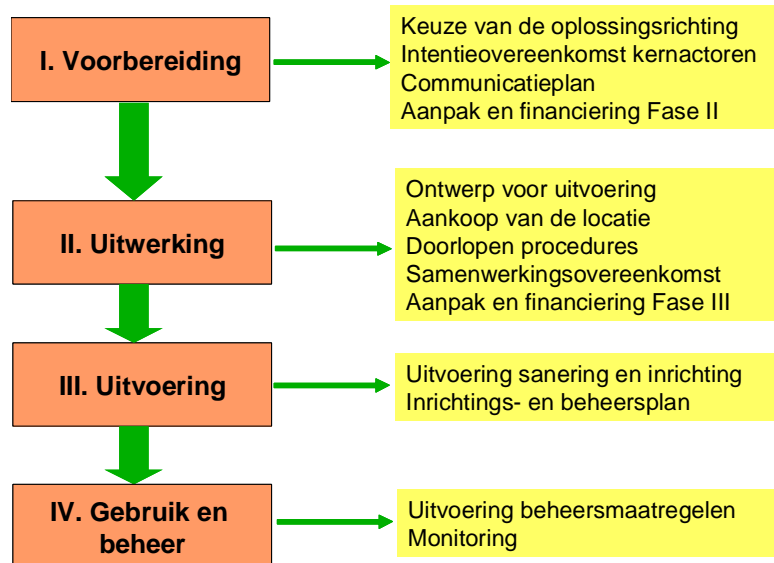
In het kader van de verkenning zijn gespreken gevoerd met alle betrokken partijen, te weten de eigenaar B.V. Exploitatie Polder Stedelijk, Ministerie van VROM, Provincie Zuid-Holland, Dienst Landelijk Gebied, Gemeente Sliedrecht, Shell Nederland, Natuur en Recreatieschap De Hollandsche Biesbosch en Staatsbosbeheer. Uit deze gesprekken zijn contouren voor het toekomstig gebruik van de polder naar voren gekomen, alsmede 5 mogelijke saneringsvarianten.

De polder vormt een onderdeel van het Raamplan Sliedrechtse Biesbosch, dat weer wordt gerealiseerd in het kader van het Strategisch Groenproject 'Eiland van Dordrecht'. In dit raamplan is natuurontwikkeling en extensieve recreatie voorzien voor de polder. Deze doelstelling is uitgangspunt voor het vervoltraject. Ten aanzien van het toekomstig gebruik van de polder is uit de verkenning gebleken, dat geen andere ruimtelijke of economische ontwikkeling van de polder gewenst is. Het plan van de eigenaar bestaande uit zandwinning en slibberging wordt door alle partijen afgewezen.

Tevens bleek dat aanvullend bodemonderzoek noodzakelijk was. In het verleden is geen feitelijk onderzoek verricht naar de verspreiding van de verontreinigingen uit de stortplaats. De mate van verspreiding is indertijd alleen op basis van modelberekeningen bepaald. Naast onderzoek naar de verspreiding is in 2005 onderzoek uitgevoerd naar de potentie van natuurlijke afbraak van verontreinigingen en is de haalbaarheid van het leeghalen van de stortplaats onderzocht.

4. Procesmatige aanpak

Voor de uitvoering van deze aanpak is een kernactorengroep opgericht, waarin vertegenwoordigd zijn Ministerie van VROM, Provincie Zuid-Holland, Dienst Landelijk Gebied, Milieudienst Zuid-Holland Zuid, Natuur en Recreatieschap, Staatsbosbeheer en Gemeente Dordrecht. De kernactorengroep wordt ondersteund door adviesbureau Royalhaskoning. Shell wordt ook gezien als kernactor, maar wenst niet actief deel te nemen. Het bedrijf wordt wel op de hoogte gehouden van de voortgang van het project.

Figuur 1. Aanpak van het proces, met de beoogde resultaten per fase

De aanpak bestaat uit 4 hoofdfases (zie figuur 1). Het voorliggende visiedocument beschrijft feitelijk de keuze van de oplossingsrichting.

5. Resultaat fase 1: Voorbereiding

De eerste fase van het project is grotendeels afgerond met de vaststelling van het einddocument 'sanering en ontwikkeling polder Stedelijk' in de kernactorengroep. In dit einddocument zijn de resultaten van de aanvullende onderzoeken en de voorkeursvariant van de sanering vastgelegd.

Uit de bodemonderzoeken blijkt dat het leeghalen van de stortplaats technisch mogelijk is, maar gezien de samenstelling van de stort circa € 80 mln. kost. Hierdoor is deze variant onhaalbaar.

Het onderzoek naar de verspreiding en de potentie van natuurlijke afbraak laat slechts lichte en beperkte verspreiding rondom de stortplaats zien, zowel in het diepere grondwater als naar het oppervlaktewater. Wel betekent de lichte verspreiding dat er geen sprake is van een stabiele situatie met betrekking tot ethylbenzeen.

Rondom de stort zijn voldoende mogelijkheden voor natuurlijke afbraak van de verontreiniging. Door de bestaande waterhuishouding in de polder is er een nauwe relatie tussen de sanering van de stortplaats en de bestaande ecologie in het gebied.

Op basis van de resultaten van de onderzoeken is als voorkeursvariant geformuleerd: monitoring van de natuurlijke afbraak. Omdat het risico aanwezig is dat in de toekomst ondanks natuurlijke afbraak er toch verspreiding optreedt, worden twee terugvalopties uitgewerkt, namelijk de aanleg van een bovenafdichting of het onttrekken van grondwater door middel van een ringsloot. Beide maatregelen hebben effecten op hydrologie en de ecologie van de polder. Ook is geconstateerd dat hiermee nog onvoldoende basis is geschapen om de finale oplossingsrichting uit te werken. Er is nog een aantal tussenstappen nodig om binnen de voorkeursrichting tot een verfijning en nadere onderbouwing te komen.

6. Vervolgtraject

Ten behoeve van een definitieve keuze voor een aanpak van de sanering in relatie tot de inrichting zal de voorkeursvariant verder uitgewerkt en op een aantal punten onderzocht dienen te worden. Tevens is het proces in een stadium gekomen waarin niet meer al te vrijblijvend gefilosofeerd kan worden over de oplossing. De procesdeelnemers dienen zich voor te bereiden op het finale keuzemoment en daarin positie te kiezen. Daarbij is de inzet van de gemeente een oplossing te vinden voor de sanering van de stortplaats waarbij wordt bijgedragen aan de realisering van de doelstelling van het Strategisch Groenproject en het Raamplan Sliedrechtse Biesbosch.

Om hieraan invulling te geven is een stappenplan opgesteld waarbinnen een aantal inhoudelijke en procesmatige activiteiten uitgevoerd worden ter afronding van de eerste fase.

De inhoudelijke activiteiten hebben vooral betrekking op de nadere uitwerking van de overgebleven varianten en het onderzoek daarnaar. Bij de uitwerking van de varianten dienen de inrichting van de polder en de sanering van de stortplaats gezamenlijk en integraal te worden beschouwd. Daarnaast is een nadere uitwerking van het juridische spoor vereist, dat enerzijds gericht is op de verwerving van de polder en anderzijds op het opstellen van een nieuwe saneringsbeschikking.

De procesmatige activiteiten zijn gericht op de huidige en toekomstige samenwerking tussen de kernactoren, en de wijze waarop tot besluitvorming wordt gekomen. Daarnaast is er het communicatiespoor, dat gericht zal moeten zijn op een andere imago- en beeldvorming over de toekomst van de stort, en zal moeten bijdragen aan het verwerven van zowel maatschappelijk als bestuurlijk draagvlak.